

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 1626/2023
23.05.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Гавра Димитријевић, адвокат из ..., против туженог ЈКП "Градско зеленило" из Новог Сада, чији су пуномоћници Биљана Пантић Пиља и Ивана Сулоцки Радојев, адвокати из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3266/22 од 24.01.2023. године, у седници одржаној 23.05.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против преиначујућег дела пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3266/22 од 24.01.2023. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П1 189/2021 од 18.05.2022. године, ставом првим изреке, одлучено је да се тужбени захтев тужиоца усваја. Ставом другим изреке, тужени је обавезан да тужиоцу на име разлике између исплаћене и припадајуће зараде за период од 01.12.2017. године до 30.01.2021. године, исплати 179.203,20 динара, са законском затезном каматом која на месечне износе доспева на начин наведен у том ставу изреке. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади парничне трошкове у износу од 115.268,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате.

Апелациони суд у Новом Саду је, пресудом Гж1 3266/22 од 24.01.2023. године, ставом првим изреке, делимично преиначио пресуду Основног суда у Новом Саду П1 189/2021 од 18.05.2022. године, тако што је одбијен тужбени захтев тужиоца за исплату разлике између исплаћене и припадајуће зараде за период од 01.12.2017. године до 30.01.2021. године, преко износа, са законском затезном каматом, наведених у том ставу изреке. Ставом другим изреке, делимично је преиначено решење о трошковима парничног поступка садржано у пресуди Основног суда у Новом Саду П1 189/2021 од

18.05.2022. године, тако што је одбијен захтев тужиоца за накнаду трошкова парничног поступка преко износа од 35.826,00 динара, са законском затезном каматом почев од извршности пресуде па до исплате. Ставом трећим изреке, жалба тужиоца и жалба туженог, у преосталом делу, су одбијене и првостепена пресуда, у преосталом делу, потврђена. Ставом четвртим изреке, тужилац је обавезан да туженом на име трошкова жалбеног поступка исплати износ од 36.974,00 динара.

Против преиначујућег дела правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је изјавио благовремену ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Тужени је доставио одговор на ревизију тужиље. Трошкове ревизијског поступка је тражио одређено.

Врховни суд је испитао правноснажну пресуду, у побијаном - преиначујућем делу, применом одредбе члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/11... 18/20) и члана 92. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“ бр.10/23) па је утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни суд пази по службеној дужности, а ревизијом тужиоца се не указује на неку другу битну повреду прописану одредбом члана 407. став 1. тачке 2. и 3. истог Закона.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је у утуженом периоду од децембра 2017. године до јануара 2021. године био запослен код туженог и обављао послове ... са коефицијентом сложености послова од 2,2 (1320 бодова) до априла 2020. године, а од маја 2020. године 2,4 (1440 бодова). Програмом пословања за 2014. годину (на који је дао сагласност оснивач) тужени је планирао масу зарада за запослене за 2014. годину, у оквиру ње и средства за накнаду трошкова за регрес у висини од 298.752.091,00 динара, односно за месец октобар 2014. године у висини од 26.555.300,00 динара, за 361 запосленог. Од укупног броја запослених, 20 запослених су утврђени да су вишак током октобра 2014. године, јер су њихова радна места укинута, па је тим запосленима престао радни однос 25.12.2014. године, отказом уговора о раду уз исплату отпремнине, а финансијска средства за то су обезбеђена субвенцијом из буџета Града Новог Сада. У октобру месецу 2014. године тужени је имао 27 запослених више од планираних (361), а током 2014. године није запосленима исплаћивао накнаду трошкова за регрес за коришћење годишњег одмора, јер је констатовано да за ту намену није било средстава. У односу на планирану масу средстава за исплату зарада за октобар 2014. године, имајући у виду стваран број запослених, 388 (програмом планиран 361), као и новозапослене (27), тужени је утврдио вредност бода од 32,10, који је умањио за 10%, па је свим запосленима исплатио основну зараду по вредности бода од 28,77 динара. Ту вредност бода примењивао је до децембра 2018. године, а од јануара 2019. године је вредност бода од 32,10 умањио за 5% и утврдио је у износу од 30,41 динар, па је тако утврђену вредност примењивао до 01.01.2020. године, док је од 01.01.2020. године примењивао вредност

бода од 32,10 динара, с тим што је запосленима са нижим коефицијентима кориговао вредност бода, како им основна зарада не би била испод прописане висине минималне зараде. У октобру 2014. године, тужени није искористио целокупни износ масе средстава за зараде планиран Програмом, па је остало нереализованих средстава за зараде за октобар 2014. године у висини од 762.544,00 динара. Да је тужени искористио целокупну планирану масу средстава за зараде за октобар 2014. године у односу на све запослене (и планиране Програмом и оне који нису планирани Програмом пословања) вредност бода за исплату зараде за редовни рад, са увећањима, уместо 32,10 динара износила би 33,41 динар, што уз умањење за 10% до 31.12.2017. године износи 30,07 динара, за 2019. годину 31,74 динара, а од 01.01.2020. године, 33,41 динар. Разлика зараде за спорни период, између зараде обрачунате применом цене рада на основу Програма пословања туженог и планиране масе средстава за зараде за октобар 2014. године, уз умањење по Закону о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава, обрачуната је, на предлог туженог, у основном налазу и мишљењу вештака, као друга варијанта и то за тужиоца у укупном периоду износи 55.318,25 динара. Тужени је запосленима накнаду трошкова за регрес за 2014. годину, утврђену у износу од 34.198,71 динар (што одговара 80% од просечне бруто зараде за новембар 2014. године), исплатио у три наврата: 29.09.2015. године 20.000,00 динара; 28.04.2016. године 20.000,00 динара и 01.08.2016. године 3.198,71 динар, при чему ове исплате регреса за 2014. годину није исказао кроз обрачун зараде за месец децембар 2014. године, нити је документовао из којих средстава је те исплате извршио 2015., односно 2016. године. Тим исплатама накнада трошкова за регрес за коришћење годишњег одмора за 2014.годину, тужени није прекорачио планирану масу зарада за октобар 2014. године, у односу на коју је утврђено да постоје нереализована планирана средства за зараде. У октобру 2014. године тужени је просечно свим запосленима исплатио 66.476,00 динара, односно укупно за 27 новозапослених је утрошио за исплату зарада 1.794.852,00 динара. Ако би се тај износ који је исплаћен на име просека зараде за 27 новозапослених, а који нису планирани Програмом пословања за октобар 2014. године, додао на већ утврђени износ нереализованих средстава планираних за исплату зарада за тај месец, тада би вредност бода у октобру 2014.године износила 36,97 динара, током 2017. и 2018. године 33,27 динара, 2019. године 35,12 динара, а од 01.01.2020. године 36,97 динара, тако што разлика зарада за спорни период са умањењем по Закону о привременом уређивању основице, обрачуната у односу на тако утврђену нереализовану масу средстава за зараде, на основу допунског налаза судског вештака економско-финансијске струке, износи 179.203,20 динара.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је тужбени захтев тужиоца усвојио и туженог обавезао да му исплати износ од 179.203,20 динара, прихватајући варијанту допунског налаза и мишљења судског вештака економско-финансијске струке о примени цене рада на основу планиране масе средстава и реализоване масе зарада, тако што је додат износ просечне зараде за 27 више запослених у октобру 2014.године у односу на Програм пословања, пошто је првостепени суд закључио да се планирана и одобрена маса средстава за зараде није могла распоређивати и исплаћивати запосленима који су били "прекобројни" у односу на планирани број запослених, због чега је приликом утврђивања припадајућих износа ниже исплаћене зараде тужиоцу, у утуженом периоду, у висину укупне преостале, а

неутрошене масе средстава за зараде, обухваћен и износ просечне зараде за 27 више запослених у октобру 2014. године.

Другостепени суд је, побиијаном делом пресуде, делимично преиначио првостепену пресуду тако што је одбио тужбени захтев тужиоца за исплату разлике зараде у утуженом периоду, преко износа од 55.318,25 динара, са припадајућом каматом, налазећи да је планирана маса средстава за исплату зарада меродавна за утврђивање вредности радног часа за запослене, али да при утврђивању постојања разлике зараде, у спорном периоду, а у односу на Програмом планирану а нереализовану масу зараде, нису могли бити изузети они запослени (27) чије запослење у октобру 2014. године тужени није планирао, али им је као и осталим запосленима исплатио зараду, па самим тим није било ни основа да се на утврђену масу нереализованих а планираних средстава за зараде за октобар 2014. године, дода и просек исплаћених зарада за тих 27 новозапослених и у односу на тако утврђену масу нереализованих средстава за октобар 2014. године утврђује разлика зараде тужиље за спорни период. По мишљењу другостепеног суда, сви запослени код туженог, независно од тога да ли је испоштовано планирано смањење броја запослених или то није случај, као и да ли је накнада трошкова за регрес за 2014. годину исплаћена у наредним годинама, имају право на исту вредност бода (имају право на исту цену сата рада), па је по становишту тог суда, правилан обрачун из налаза судског вештака економско-финансијске струке у износу од 55.318,25 динара. Питање правилности пословања туженог у погледу запошљавања нових лица која нису планирана Програмом пословања и за које тужени није имао потребну сагласност или која су у вези са изворима финансирања средстава за исплате накнаде трошкова за регрес запосленима за претходне године у наредним годинама, мимо Програмом планиране масе средстава за зараде, као и питање неовееравања образаца за контролу обрачуна и исплату зарада су, по мишљењу другостепеног суда, у надлежности државне ревизорске институције која се, о тим питањима за спорни период и изјашњавала кроз своје извештаје о пословању туженог.

По оцени Врховног суда, другостепени суд је правилно применио материјално право.

Законом о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава ("Службени гласник РС", бр. 116/14 ... 95/18), који је ступио на снагу 28.10.2014. године, а примењивао се од обрачуна и исплате зараде за новембар 2014. године и био у примени до 01.01.2020. године, уређене су основице, односно вредност радног часа, вредност бода и вредност основне зараде (основице) за обрачун и исплату зарада и других сталних примања запослених код јавних предузећа основаних од стране локалних власти, са циљем очувања финансијског система у Републици Србији и система плата и зарада у јавном сектору и то од обрачуна и исплате зараде за новембар 2014. године. На основу одредбе члана 4. тог Закона, прописано је да су ништаве одредбе општег или појединачног акта (осим појединачног акта којим се плата повећава по основу напредовања), којим се повећавају основице, коефицијенти и други елементи, односно уводе нови елементи на основу којих се повећава износ плата и других сталних примања код јавних предузећа, донет за време примене тог Закона. На основу одредбе члана 5. Закона о привременом уређивању основице за обрачун и

исплату плате, односно зараде и других сталних примања, код корисника јавних средстава, основица за обрачун и исплату плата код корисника јавних средстава, утврђена законом, другим прописом, или другим општим или појединачним актом, који је у примени на дан доношења овог Закона, умањује се за 10%, односно за 5% од јануара 2019. године. Запослени чија је основна нето плата пре почетка примене овог Закона за пуно радно време била нижа од 25.000,00 динара, задржава своју нето плату, а уколико би се применом умањене основице, у смислу овог закона, утврдила основна нето плата нижа од 25.000,00 динара, том запосленом се, за пуно радно време, исплаћује основна нето плата у износу од 25.000,00 динара. Законом о престанку важења Закона о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава ("Службени гласник РС", бр. 86/19) који је ступио на снагу 01.01.2020. године, прописано је да ће се основица за обрачун и исплату зарада код јавних предузећа основаних од стране органа локалне власти примењивати у висини која је била утврђена до дана ступања на снагу тог Закона.

Посебан колективни уговор за јавна комунална предузећа и друга јавна предузећа Града Новог Сада ("Службени лист Града Новог Сада" бр. 37/17 и 34/20, у примени од 04.08.2017. године), је у одредби члана 23. прописао да су елементи за обрачун и исплату основне зараде: вредност радног часа, коефицијенти посла и време проведено на раду, утврђени у складу са овим колективним уговором, односно колективним уговором код послодавца и уговором о раду. На основу одредбе члана 24. Посебног колективног уговора, вредност радног часа (цена рада по радном часу) утврђује се Програмом пословања (став 1.); цена рада по радном часу за запослене за текући месец утврђује се на основу планираних средстава за исплату зараде за одговарајући месец (став 2); уколико се у току календарске године битно промене околности и претпоставке на основу којих је утврђена вредност радног часа (цена рада по радном часу) из става 1. и 2. овог члана, утврђена вредност радног часа (цена рада по радном часу) може се променити у складу са измењеним околностима, о чему послодавац и синдикат код послодавца закључују споразум. На основу одредбе члана 25. Посебног колективног уговора, предвиђено је да се у Програму пословања предузећа одређује маса средстава за исплату зарада на годишњем и месечном нивоу, за сваки месец појединачно у складу са законом, смерницама Владе Републике Србије, тим колективним уговором и другим прописима које се односе на зараду. Тако утврђена маса средстава представља горњу границу за исплату зарада. Одредбом члана 26. Посебног колективног уговора, предвиђено је да се основна зарада запосленог утврђује тако што се вредност радног часа из члана 24. помножи са временом проведеним на раду и коефицијентима сложености послова, одговорности, услова рада и стручне спреме који су услов за рад на одређеним пословима, а који су предвиђени у овим општим актима. На основу одредбе члана 80. Посебног колективног уговора, предвиђено је да ће се за време важења Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава, зарада запослених обрачунавати и исплаћивати у складу са тим законом.

У конкретном случају, тужени у октобру 2014. године није искористио целокупну масу средстава за зараде планирану Програмом пословања, па је остало нереализованих средстава за зараде за месец октобар 2014. године од 762.544,00

динара. Да је тужени искористио целокупну планирану масу средстава за зараде за октобар 2014. године, у односу на све запослене (и планиране Програмом и оне који нису били планирани Програмом пословања) вредност бода за исплату зараде за редовни рад, са увећањима, уместо 32,10 динара износила би 33,41 динар, односно уз умањење од 10% до 31.12.2018. године 30,07 динара, за 2019. годину 31,74 динара, а од 01.01.2020. године 33,41 динар. У односу на тужиоца, то значи да разлика његове зараде за спорни период између обрачунате зараде применом цене рада према планираној маси средстава за зараде за октобар 2014. године на основу Програма пословања туженог, уз умањења по Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава, који је ступио на снагу 28.10.2014.године и исплаћене зараде тужиоцу, износи 55.318,25 динара. То што је у том периоду тужени имао 27 запослених више од планираног броја запослених (388 уместо 361) није од утицаја на обрачун неисплаћеног дела зараде тужиоца, имајући у виду да сви запослени имају право на исплату зараде, под истим условима, што значи и на исту вредност бода (цену сата рада). Закон о раду, одредбом члана 104. став 2. прописује да се запосленима гарантује једнака зарада за исти рад или рад исте вредности који остварују код послодавца. Због тога, тужилац неосновано у ревизији указује на погрешну примену материјалног права.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка јер је донета правилном применом одредбе члана 165. став 2., у вези члана 153. став 2. и 154. Закона парничном поступку, имајући у виду његов исход.

Из изложених разлога, Врховни суд је одлуку као у ставу првом изреке донео применом одредбе члана 414. став 1. Закона парничном поступку.

Трошкови ревизијског поступка на име ангажовања пуномоћника, адвоката, за састав одговора на ревизију и за судске таксе туженом нису били потребни, у смислу одредбе члана 154. Закона о парничном поступку, па је захтев туженог за накнаду тих трошкова одбијен.

На основу одредбе члана 165. став 1. Закона о парничном поступку, Врховни суд је одлучио као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Гордана Комненић,с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**